

9

Raad Algemene Zaken

Aan de orde is het **VAO Raad Algemene Zaken (AO d.d. 15/03)**.

De voorzitter:

Aan de orde is het VAO Raad Algemene Zaken. Ik heet de minister van Buitenlandse Zaken van harte welkom. Welkom terug, zou ik zeggen.

Ik geef de heer Verhoeven als eerste spreker, namens D66, het woord.

De heer Verhoeven (D66):

Voorzitter, dank. In tegenstelling tot vanmiddag, toen het algemeen overleg plaatsvond, sta ik hier nu weer namens mijn fractie om over dit onderwerp het woord te voeren. Mijn collega Sneller verving mij, omdat wij een AO AIVD en inlichtingendiensten hadden, vandaar. Er is daar onder andere natuurlijk gesproken over de benoeming van de heer Selmayr. Eigenlijk is bijna iedereen in dit huis het er wel over eens dat het een ondermijnende benoeming is voor het draagvlak voor de Europese Unie en ook voor het vertrouwen in de Europese Commissie. Wij vinden dat ook van Nederland het signaal zou moeten uitgaan dat het in ieder geval nodig is om te onderzoeken of de procedure op een goede manier is verlopen. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de kabinetschef van de voorzitter van de Europese Commissie, de heer Selmayr, tijdens een vergadering van het College van Commissarissen in een flitsbenoeming secretaris-generaal werd;

overwegende dat voor deze benoeming geen open sollicitatieprocedure heeft plaatsgevonden en de heer Selmayr voor deze vergadering nog niet de juiste rang had om op deze functie te mogen solliciteren;

voorts overwegende dat deze gang van zaken de geloofwaardigheid van de Europese Unie en de Europese Commissie schaadt en het Europees Parlement een onderzoek heeft ingesteld;

verzoekt de regering het onderzoek van het Europees Parlement naar de benoeming van de heer Selmayr bij de aanstaande Raad Algemene Zaken expliciet te verwelkomen;

verzoekt de regering tevens de Europese Commissie te verzoeken om volledige medewerking te verlenen aan het onderzoek van het Europees Parlement en andere landen tot eenzelfde signaal op te roepen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Verhoeven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1839 (21501-02).

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Nispen, namens de SP.

De heer Van Nispen (SP):

De benoeming van de heer Selmayr is echt niet te geloven: een promotie via de achterkamers, in negen minuten, tot secretaris-generaal. Ook de SP vindt het heel belangrijk dat het Europees Parlement op initiatief van SP'er De Jong daarnaar onderzoek gaat doen. Maar wij weten al wat het verweer gaat zijn van de Europese Commissie. Dat is namelijk al duidelijk. De Europese Commissie zegt: in dit geval is er niets aan de hand. De regels zijn gevolgd, de procedure is juist nageleefd. Van harte steun van de SP voor de motie die zojuist is ingediend. Wij hebben ook een eigen motie. Die luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de benoeming van de heer Selmayr tot secretaris-generaal van de Europese Commissie laat zien dat de benoemingsprocedures van de Europese Commissie niet transparant zijn en flitspromoties niet kunnen voorkomen;

van mening dat dergelijke flitspromoties het vertrouwen in de politiek en bestuurlijke instituties ondermijnen;

verzoekt de regering de Europese Commissie op te roepen de benoemingsprocedures voor topambtenaren van de Europese Commissie transparanter en zorgvuldiger te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Nispen en Leijten. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1840 (21501-02).

Dank u wel. De heer Omtzigt, namens het CDA.

De heer Omtzigt (CDA):

Voorzitter. Ook van mijn kant een paar opmerkingen. De eerste opmerking is dat we van de minister gaan horen wanneer ons transparantie-initiatief van 26 parlementen eindelijk aan de orde komt in de Raad Algemene Zaken, de Europese Raad en de Ecofin. Wij hebben nu twee maanden geleden een brief geschreven. De heer Tusk en de heer Juncker vinden het niet eens nodig, als 26 parlementen

samen iets indienen, om dan een gesprek aan te gaan met die parlementen. Dat toont wel een heel klein beetje aan dat, wanneer de vraag moeilijk is, er geen enkele bereidheid is tot dialoog. Dialoog is er alleen als er een gemakkelijk gesprek is. Want nog steeds krijgen wij als Tweede Kamer bepaalde wetgevingsdocumenten niet. Dit betekent dat wij, zoals bij de IORP-richtlijn over pensioenen, op het laatste moment worden geïnformeerd. Dus ik dank de minister voor zijn toezegging dat hij ons zo snel mogelijk laat weten wanneer dit op de agenda komt. Wat mij betreft graag voor dinsdag, wanneer wij het debat over de Europese top hebben volgens het conceptschema. Dat is niet meer op donderdag, als ik het zo bekijk. Dan kunnen wij het aan de orde stellen.

Voorzitter. Ook wij hebben grote vragen bij de casus-Selmayr. Het is goed om eerst onderzoek te doen om te bepalen of de procedures anders moeten, maar ook wij denken dat daar de juiste volgorde niet gevolgd is. En dat wordt nog versterkt door het interview dat de eerste vice-president, de heer Timmermans, vandaag aan de NOS en het NRC gegeven heeft, want hij zei daarin dat hij wel geïnformeerd was en dat het om een rechtstreekse benoeming ging. Ik zou de Nederlandse regering willen vragen om zich toch ook eens gewoon met de Europese Commissie te verstaan en haar overduidelijk het signaal te geven dat je op deze manier geen mensen benoemt en dat alle Commissarissen van zo'n benoeming op de hoogte moeten zijn als die op de agenda staat. Dit is geen manier om de ambtenaar te benoemen die twintig jaar lang de hoogste ambtenaar kan zijn en de hele Commissie kan runnen.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Maeijer namens de PVV.

Mevrouw Maeijer (PVV):

Dank, voorzitter. Uit de Brusselse beerput kwam weer allerlei nieuws de afgelopen weken, over de euro's die het raam uit vliegen in het Europees Parlement en de vriendjespolitiek bij de Europese Commissie. Het moet toch maar een keertje afgelopen zijn. En daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er iedere dag honderdduizenden euro's belastinggeld verdampen om luxeleventjes van Europarlementariërs te financieren;

constaterende dat benoeming van de heer Selmayr als topambtenaar van de Europese Commissie weer heeft laten zien hoe diepgeworteld vriendjespolitiek en corruptie binnen de Europese instellingen zijn;

constaterende dat dit totaal haaks staat op enig Nederlands belang;

verzoekt het kabinet om, zolang Nederland lid is van de Europese Unie, te pleiten voor het afschaffen van het Europees Parlement en de Europese Commissie,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Maeijer. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1841 (21501-02).

De laatste motie wordt gekopieerd en rondgedeeld, maar misschien kan de minister alvast beginnen met antwoorden. Ik zie dat hij dat kan en het woord is daarom aan de minister.

Minister Blok:

Dank u wel, voorzitter. De eerste motie is die van de heer Verhoeven op stuk nr. 1839. Die motie verzoekt de regering het onderzoek van het Europees Parlement naar de benoeming van de heer Selmayr bij de aanstaande Raad Algemene Zaken expliciet te verwelkomen en verzoekt de regering tevens de Europese Commissie te verzoeken om volledige medewerking te verlenen aan het onderzoek van het Europees Parlement en andere landen tot een zelfde signaal op te roepen.

Ik heb vanmiddag aangegeven dat ook ik met verbazing en zorg kijk naar de berichten over de benoeming. Als je verantwoordelijk bent voor personeelsbeleid dan kan je nooit willen dat dat op die manier in de publiciteit komt, want het roept inderdaad grote zorgen op over de manier waarop je organisatie functioneert en belastinggeld wordt besteed. Ik heb ook aangegeven dat de controlerende instantie van de Europese Commissie het Europees Parlement is.

Ook andere partijen maar zeker D66 als indiener van deze motie ken ik als een partij die zeer hecht aan het staatsrechtelijke en dus ook aan Europeesrechtelijke zuiverheid. De controleur van de Europese Commissie, het Europees Parlement, heeft de actie ondernomen die je mag verwachten van een controleur, namelijk een onderzoek instellen. Het heeft ook aangekondigd dat het daar een week of vijf, zes voor nodig heeft. Ik vind het zuiver om dat onderzoek af te wachten en om op grond van de uitkomsten daarvan te kijken welke maatregelen er genomen moeten worden.

Er wordt nu aan mij gevraagd om het onderzoek maandag nog een keer expliciet te gaan verwelkomen. Ik heb het al in de Kamer verwelkomd en dat is dus een beetje overbodig. Verder word ik gevraagd om een oproep te doen aan de Europese Commissie om medewerking te verlenen. Dat is wel een beetje overhaast! Dat onderzoek wordt gedaan en er is dus op dit moment geen reden om in feite uit te gaan van kwade trouw van de Commissie.

Zodra het onderzoek er is, gaan we natuurlijk allemaal kritisch kijken wat erin staat. Nogmaals, het Europees Parlement doet het onderzoek en moet er dan ook consequenties aan verbinden. Ik vind de motie dus te snel en ik zou eigenlijk willen vragen de motie aan te houden totdat dat onderzoek door het Europees Parlement gedaan is. Maar als dat niet mogelijk is, moet ik de motie ontraden.

De heer **Verhoeven** (D66):

Ik zal niet te lang met de minister in discussie gaan. Hij verwijst nu naar het staatsrecht., alsof de motie van D66 niet zou passen bij een voorliefde voor het zuiver volgen van het staatsrecht. Deze motie is bijzonder genuanceerd geformuleerd en heeft tot doel om als Nederland in de Europese Raad aan te geven dat wij vraagtekens plaatsen bij deze benoeming en het onderzoek naar deze benoeming. De Europese Raad is een van de drie instituten in Europa die invloed hebben op de manier waarop Europa handelt. Dat wordt altijd heel erg benadrukt door dit kabinet. Het lijkt mij heel goed om dat gewoon te doen. Het uitvoeren van deze motie heeft geen staatsrechtelijke waarde. Het is juist een politieke motie om ervoor te zorgen dat er wat druk komt op de manier waarop omgegaan wordt met deze benoeming, juist omdat de heer Timmermans heeft gezegd: het is een heel zorgvuldige procedure. Als dit soort uitspraken wordt gedaan over zo'n evident onjuiste procedure, vind ik echt dat Nederland als lidstaat die waarde hecht aan een goed functionerende Europese Unie met draagvlak, ook echt wat doet. Daar roep ik de minister toe op. Dat heeft niets met het staatsrecht te maken.

De **voorzitter**:

U houdt de motie dus niet aan?

De heer **Verhoeven** (D66):

Absoluut niet.

De **voorzitter**:

Duidelijk.

Minister **Blok**:

Dan blijft mijn oordeel hetzelfde om de redenen die ik heb aangegeven.

De **voorzitter**:

Mijnheer Van Rooijen, er is het nodige gewisseld over deze motie. U staat ook niet onder de motie.

De heer **Van Rooijen** (50PLUS):

Ik heb een interruptie.

De **voorzitter**:

Een korte interruptie dan.

De heer **Van Rooijen** (50PLUS):

Ik heb slechts een vraag, voorzitter. Wil de minister meewegen dat dit natuurlijk een ernstige aantasting is van het draagvlak onder onze bevolking voor Europa?

Minister **Blok**:

Ik heb zeer nadrukkelijk uitgesproken dat je dit niet moet willen als organisatie, dus ook niet als Europese Commissie. Ik heb tegelijkertijd gezegd dat degene die daar controle op moet uitoefenen, het Europees Parlement, de juiste stappen heeft genomen en dat ik het dan niet zorgvuldig vind om,

zolang we dat onderzoek niet hebben, hier allerlei volgende stappen te gaan zetten.

De **voorzitter**:

De volgende motie.

Minister **Blok**:

Dat is ook de reden waarom ik de volgende motie, van de heer Van Nispen en mevrouw Leijten, moet ontraden. Die verzoekt de regering om de Europese Commissie op te roepen de benoemingsprocedures voor topambtenaren transparanter en zorgvuldiger te maken. Natuurlijk ben ik voor transparante en zorgvuldige procedures. Hier geldt ook dat het, op het moment dat er nog onderzoek gedaan wordt en dat over een paar weken hier is, onzorgvuldig is om nu ongericht dingen te roepen. Binnenkort hebben we een onderzoek dat ongetwijfeld aanleiding geeft tot veel gerichtere acties die dan ook echt doel treffen.

De heer **Van Nispen** (SP):

Dit is verre van onzorgvuldig. Zojuist noemde de minister de motie van D66 erg "snel". Weet u wat snel is? Een flits-promotie in negen minuten via de achterkamertjes! Dat is pas snel. De Europese Commissie heeft laten weten dat hierbij alle regels zijn gevolgd. De procedures zijn op de juiste manier nageleefd. Juist om die reden dienen wij een motie in die zegt: als de procedures hier juist zijn nageleefd, dan zou er eens heel goed naar die procedures gekeken moeten worden. Hoe kan die benoemingsprocedure transparanter worden? Daar spreken wij deze minister op aan. Wij vragen hem om zich daarvoor in te zetten.

Minister **Blok**:

Voor dat belangrijke doel van zorgvuldige procedures is het juist nodig dat je het onderzoek hebt en weet wat er precies is gebeurd en wat er is misgegaan. Ik hecht veel meer aan kwaliteit dan aan haast. Dus ik ontraad deze motie, omdat ik eerst het onderzoek van het Europees Parlement wil zien.

De **voorzitter**:

Dan de laatste motie.

Minister **Blok**:

Dan kom ik bij de laatste motie, namelijk die van mevrouw Maeijer. Deze motie verzoekt het kabinet om zolang Nederland lid is van de Europese Unie te pleiten voor het afschaffen van het Europese Parlement en de Europese Commissie. Ook deze motie moet ik onraden. Er zijn allerlei redenen om kritiek te hebben op instellingen. Op het Europees Parlement kan dat overigens het best via verkiezingen en via de eigen partijlijn, en op de Europese Commissie via dat Europees Parlement. Per saldo is Nederland enorm gebaat bij Europese samenwerking, of het nu gaat om handel, veiligheid of onze mogelijkheden om over de grens te reizen en te studeren. Daarbij hebben wij een controleur nodig, het Europees Parlement, en een uitvoerder, de Europese Commissie. Dus ik ontraad ook deze motie.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee zijn wij aan het eind gekomen van dit VAO.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Rond 18.45 uur zullen we over de ingediende moties stemmen.